

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/262/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6917210824
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6917210824.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobkyne N. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom M. X, XXX XX M. G., proti žalovanému SMSCREDITS s. r. o. so sídlom Dlhá 95C, 010 09 Žilina, IČO: 44 769 911, zast. Hronček & Partners, s. r. o, so sídlom Kálov 1, 010 01 Žilina, IČO: 47 248 327, v konaní o zaplatenie 1 246,45 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 12C/30/2017 - 93 zo dňa 06. júna 2018 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v prvom výroku o čiastočnom vyhovení žalobe **potvrzuje.**
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie v treťom výroku o nároku na náhradu trov konania **mení tak**, že žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy prvoinštančného konania v rozsahu 65,70% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.
- III. Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému **nepriznáva.**

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1 032,66 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok) vo zvyšku žalobkyňou od žalovaného požadovaných 213,79 eura žalobu zamietol (druhý výrok) a priznal žalobkyni voči žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 65,70% (tretí výrok).

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia predmetného rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou podanou dňa 22. 09. 2017 domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 1 246,45 eura titulom bezdôvodného obohatenia, nakoľko považovala úvery zo spotrebiteľských zmlúv o pôžičke uzavretých so žalovaným ako veriteľom elektronicky v období do 25. 04. 2014 do 18. 10. 2016 za bezúročné a bez poplatkov z dôvodu absencie náležitostí zmlúv uvedených v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „zákon č. 129/2010 Z.z.“), a to ročnej úrokovej sadzby, priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov a termínu konečnej splatnosti. Navyše bola názoru, že pri pôžičke možno ako odplatu dojednať len úroky, kým odplatu v predmetných zmluvách tvorili len poplatky, preto je dojednanie o odplate v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „OZ“) neplatné pre rozpor so zákonom. Žalovaný jej poskytol pôžičky spolu vo výške 5 250,- eur, pričom mu vrátila spolu sumu 6 846,45 eur.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe okrem toho, že neuznával nároky žalobkyne podporne namietol premlčanie časti nárokov odvodených zo zmlúv o pôžičke zo dňa 25. 04. 2014, 19. 05. 2014, 03. 06.

2014, 16. 06. 2014, 18. 07. 2014, 11. 08. 2014 a 02. 09. 2014. Žalovaný mal tiež za to, že žalobkyňa podala určovaciu žalobu v zmysle § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, avšak nepreukázala naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmlúv. Preto žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

4. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že žalovaný dňa 25. 04. 2014 poskytol žalobkyni pôžičku vo výške 50,- eur, pričom žalobkyňa zaplatila žalovanému dňa 06. 05. 2014 spolu s odplatom sumu 58,55 eura. Dňa 19. 05. 2014 poskytol žalovaný žalobkyni pôžičku vo výške 150,- eur, pričom žalobkyňa zaplatila žalovanému dňa 30. 05. 2014 spolu s odplatom sumu 175,05 eura. Dňa 03. 06. 2014 poskytol žalovaný žalobkyni pôžičku vo výške 150,- eur, pričom žalobkyňa zaplatila žalovanému dňa 11. 06. 2014 spolu s odplatom sumu 175,05 eura. Dňa 16. 06. 2014, 18. 07. 2014, 11. 08. 2014 poskytol žalovaný žalobkyni pôžičky po 350,- eur, pričom žalobkyňa zaplatila žalovanému dňa 30. 06. 2014, 29. 07. 2014, 22. 08. 2014 spolu s odplatom po 392,30 eura.

5. Dňa 02. 09. 2014, 30. 09. 2014, 17. 10. 2014, 16. 12. 2014, 11. 03. 2015, 09. 06. 2015, 11. 08. 2015, 05. 11. 2015, 03. 02. 2016, 02. 05. 2016, 02. 08. 2016 poskytol žalovaný žalobkyni pôžičky po 350,- eur, pričom žalobkyňa zaplatila žalovanému dňa 16. 09. 2014, 14. 10. 2014, do 13. 12. 2014, do 10.03. 2015, do 08. 06. 2015, do 07. 08. 2015, do 04. 11. 2015, do 02. 02. 2016, do 29. 04. 2016, do 01. 08. 2016, do 15. 10. 2016 spolu s odplatom po 378,24 eura. Dňa 18. 10. 2016 poskytol žalovaný žalobkyni pôžičku vo výške 350,- eur, pričom žalobkyňa mala podľa zmluvy zaplatiť žalovanému do 01. 11. 2016 spolu s odplatom sumu 378,24 eura. V zmluvách o pôžičke zo dňa 02. 09. 2014, 30. 09. 2014, 17. 10. 2014, bola RPMN uvedená vo výške 936,22% a v zmluvách o pôžičke zo dňa 16. 12. 2014, 11. 03. 2015, 09. 06. 2015, 11. 08. 2015, 05. 11. 2015, 03. 02. 2016, 02. 05. 2016, 02. 08. 2016 a 18. 10. 2016 bola RPMN uvedená vo výške 560,72%.

6. Všetky vyššie uvedené pôžičky mali byť vrátené vždy do 15 dní, resp. lehota na ich vrátenie po zaplatení príslušného poplatku bola predĺžená (a to pri niektorých pôžičkách aj opakovane) vždy o 15 dní.

7. Na základe nesporných skutkových tvrdení súd prvej inštancie ustálil, že žalobkyni boli žalovaným poskytnuté pôžičky spolu vo výške 5 250,- eur, žalobkyňa žalovanému zaplatila spolu sumu 6 846,45 eura, pričom z rozdielu vo výške 1 596,45 eura si žalobkyňa uplatňuje len sumu 1 246,45 eura, nakoľko poslednú pôžičku poskytnutú dňa 18. 10. 2016 v sume 350,- eur nevrátila.

8. V prvom rade súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa nepodala určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c) C. s. p., ale žalobu o splnenie povinnosti podľa § 137 písm. a) C. s. p., preto sa naliehavý právny záujem na podaní žaloby neskúma.

9. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal námietkou premlčania časti nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmlúv za obdobie 3 roky spätne od podania žaloby (22. 09. 2017), t.j. ohľadne platieb pred 22. 09. 2014 aplikujúc pritom ust. § 100 ods. 1 a § 107 ods. 2 OZ. Platby nad rámec poskytnutých istín pôžičiek, ktoré mali tvoriť podľa žalobkyne bezdôvodné obohatenie žalovaného, uskutočnené dňa 06. 05. 2014 v sume 8,55 eura, 30. 05. 2014 v sume 25,05 eura, 11. 06. 2016 v sume 25,05 eura, 30. 06. 2014 v sume 42,30 eura, 29. 07. 2014 v sume 42,30 eura, 22. 08. 2014 v sume 42,30 eura a 16. 09. 2014 v sume 28,24 eura, spolu 213,79 eura, boli vykonané viac ako tri roky pred podaním žaloby, ohľadne týchto nárokov bola teda žaloba podaná po uplynutí objektívnej trojročnej lehoty, preto súd prvej inštancie prihladajúc na žalovaným vznesenú námietku premlčania žalobu v tejto časti zamietol.

10. Súd prvej inštancie sa preto ďalej zaoberal už len dôvodnosťou zvyšku uplatnených a nepremlčaných nárokov na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 032,66 eura.

11. Predmetné zmluvy súd prvej inštancie posudzoval podľa § 52 OZ a podľa § 1 ods. 3 písm. l), § 2 písm. c) a g), § 24 ods. 1, § 9 ods. 1 a 2, resp. § 9 ods. 1 a 2 písm. a) - z) a § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia predmetných zmlúv a zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na základe tejto právnej úpravy mal za to, že sa jedná o spotrebiteľské zmluvy o pôžičkách v zmysle § 52 OZ, aj keď sa nejedná o spotrebiteľský úver podľa zákona č. 129/2010 Z.z.. Jeho aplikácia však nie je v celom rozsahu vylúčená, nakoľko žalovaný má postavenie iného veriteľa v zmysle § 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z., preto sa aj na tieto zmluvy v zmysle § 24 zákona č. 129/2010 Z.z. použijú ust. § 9 ods. 1 a 2, resp. § 9 ods. 1 a 2 písm. a) - z) a § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia predmetných zmlúv. Na základe

definície odplaty podľa § 1 ods. 1 veta prvá nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.“), podľa ktorého odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov a vymedzenia odplaty v bode 4/ zmluvných podmienok „za poskytnutie pôžičky je dlžník povinný veriteľovi zaplatiť odplatu, ktorá zahŕňa náklady veriteľa vynaložené na spracovanie žiadosti o pôžičku a primeranú odmenu veriteľa za prenechanie peňažných prostriedkov pôžičky dlžníkovi“ mal súd prvej inštancie za to, že v odplate sú zahrnuté aj úroky, nie len poplatky, ako v konaní tvrdil žalovaný, preto mali zmluvy obsahovať náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z., t.j. úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Nakoľko nebola uvedená, úver (pod ktorým zákon č. 129/2010 Z.z. v zmysle jeho § 1 ods. 2 rozumie aj pôžičku), sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z.

12. Podporne (t.j. aj v prípade, že by súd prvej inštancie nevyhodnotil úvery ako bezúročné a bez poplatkov) bol súd prvej inštancie názoru, že dojednaná odplata je neprimerane vysoká, je podstatne vyššia ako cena úveru určovaná nebankovým a bankovým sektorom v čase poskytovania úverov, t.j. podstatne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch a preto ju vyhodnotil ako rozpornú s dobrými mravmi a absolútne neplatnú podľa § 39 OZ v spojení s § 41 OZ. Podľa zmlúv totiž RPMN činí 560,72 %, resp. 936,22%. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/71/2011 zo dňa 08. 12.2011, kde ten pri krátkodobom úvere s lehotou splatnosti 4 mesiace, pri ktorom po prepočte výšky odplaty na ročné vyjadrenie činila cena úveru 132% konštatoval, že už len samotná skutočnosť, že cenu úveru vyjadruje trojciferné číslo je zarážajúca a odôvodňujúca zvýšenú pozornosť z hľadiska prvkov úžery a vadnosti právneho úkonu. Neobstojí preto argument žalovaného, že za dobu poskytnutia úveru 15 dní odplata nedosahuje ani 10% z poskytnutej sumy pôžičky. Podľa súdu prvej inštancie ani rýchlosť poskytnutia pôžičky so špecifikami ich nebankového poskytovania nemôžu nič zmeniť na neprijateľnosti výšky danej odplaty.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie považoval žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia v časti 1 032,66 eura za dôvodnú v zmysle § 451 OZ, preto jej v tejto časti vyhovel.

14. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“). Väčšinový úspech v spore mala žalobkyňa, keďže žalobou žiadala sumu 1 246,45 eura, z čoho jej bolo priznaných 1 032,66 eura, čo činí 82,85% a žaloba bola zamietnutá v sume 213,79 eur, čo činí 17,15% v pomere k žalobou uplatnenej sume 1 246,45 eura. Žalobkyni preto súd prvej inštancie priznal náhradu trov konania v rozsahu 65,70% ako rozdielu medzi jej úspechom a neúspechom v spore.

15. Proti prvému výroku rozsudku súdu prvej inštancie o čiastočnom vyhovení žalobe a proti tretiemu výroku o nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), f) a písm. h) C. s. p. t.j. z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný trval na tom, že odplata v zmluvách pozostávala len z jednorazového poplatku, ktorý pokrýval jednak reálne náklady žalovaného spojené s poskytnutím pôžičky a jednak odplatu za poskytnutie pôžičky s cieľom dosiahnuť zisk z podnikania žalovaného. Úrok nebol dojednaný, preto nebolo namieste uvádzať úrokovú sadzbu, zmluvy mali všetky náležitosti vyžadované zákonom, preto úvery nemožno považovať za bezpoplatkové. Poplatky boli v zmluvách jasne uvedené, žalobkyňa bola s nimi oboznámená, nie je možné ich považovať za v rozpore s dobrými mravmi. Poplatky sú podľa žalovaného v súlade s platnými právnymi predpismi, pričom zákon formu poplatkov nezakazuje, reštriktívny výklad súdu prvej inštancie je preto nesprávny.

16. Podporne žalovaný trval na tom, že nakoľko pôžičky boli poskytované so splatnosťou 15 dní, nie so splatnosťou na kalendárny rok, nie je podstatné, že pri ročnom vyjadrení vychádzajú vysoké percentá RPMN. Za dobu 15 dní percentuálne vyjadrenie odplaty zo sumy pôžičky nepredstavuje ani 10%. Mal za to, že odplata požadovaná žalovaným za poskytnutie peňažných prostriedkov bola plne primeraná s ohľadom na všetky okolnosti ich poskytnutia a mieru rizika s tým spojenú. Poukázal na viaceré rozhodnutia okresných súdov v obdobných prípadoch, kde výška odplaty nebola považovaná za neprimeranú. Podľa žalovaného tak neexistuje žiadny právny dôvod, pre ktorý by mohlo byť dojednanie

o odplate vyhlásené za neplatné. Poukázal na skutočnosť, že všetky zmluvy o pôžičke boli uzatvorené na diaľku, na základe predchádzajúcej žiadosti žalobkyne o pôžičku podanej v elektronickej forme prostredníctvom osobného účtu na stránke žalovaného www.smscredits.sk <<http://www.smscredits.sk>> alebo prostredníctvom SMS správy. Práve aktívnym konaním žalobkyne došlo k uzatvoreniu zmlúv o pôžičkách.

17. Vzhľadom na uvedené mal žalovaný za to, že bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobkyne nevzniklo, žalobu považoval za účelovú v snahe žalobkyne získať finančné obohatenie.

18. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol aj vo zvyšnom rozsahu. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

19. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdiť. Mala za to, že pre posúdenie primeranosti odplaty nie je podstatné, ako je táto nazvaná, či úrok, poplatok za poskytnutie úveru, podstatný je pomer jej výšky k výške poskytnutej sumy s prihliadnutím k lehote jej splatnosti. Výška úrokov pri nebankových subjektoch nemôže byť neobmedzená, bezbrehá, nemajúca žiadne limity, niekoľkonásobne presahujúca bankové úroky. Zásadne poprela tvrdenie žalovaného, že podaním žaloby hľadala spôsob, ako prísť k finančnému obohateniu.

20. Žalovaný v replike v podstate zopakoval svoju argumentáciu uvedenú v odvolaní.

21. Žalobkyňa v duplike na jednej strane mala za to, že odplata v skutočnosti predstavuje úroky, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť z poskytnutého úveru a žalovaný sa zámerne vyhol vyčísleniu úrokovej sadzby, na druhej strane (tak ako aj v žalobe) argumentovala neplatnosťou dojednania o odplate vo forme poplatkov pre jeho rozpor s ust. § 658 ods. 1 OZ, ktorý umožňuje pri peňažnej pôžičke dohodnúť ako odplatu len úroky. V ostatnom sa pridŕžavala argumentácie o absencii úrokovej sadzby, bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverov (pôžičiek) a neprimeranosti odplaty vzhľadom na výšku RPMN.

22. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p., len v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., len z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. (mimo nich v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok v zmysle § 380 ods. 2 C. s. p., ktoré vady nezistil) a dospel k názoru, že prvý výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej je vecne správny a je potrebné ho podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdiť. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia týkajúceho sa tohto výroku, na túto časť odôvodnenia poukazuje a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku reagujúc na odvolacie dôvody žalovaného udáva, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

23. V prvom rade odvolací súd uvádza, že vzhľadom na odôvodnenie odvolania žalovaného konkrétnymi okolnosťami odvolací súd vzhliadol len odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p. Žalobca odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) C. s. p. v odvolaní nijako nevymedzil konkrétnymi okolnosťami, v ktorých má spočívať, nešpecifikoval, akú inú vadu malo konanie pred súdom prvej inštancie, ktorá mohla mať vplyv na rozhodnutie vo veci. Napádal len právny záver súdu prvej inštancie o tom, že v odplate je skrytý aj úrok a z toho odvodené skutkové zistenie súdu prvej inštancie o tom, že zmluvy neobsahujú úrokovú sadzbu a právne závery o bezpoplatkovosti úveru a podporne neprimeranosti odplaty a z toho vyplývajúcej absolútnej neplatnosti dojednania o odplate pre jej rozpor s dobrými mravmi. Preto odvolací súd nepovažuje odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) C. s. p. za daný. Žalovaný tým, že v lehote na podanie odvolania nekonkretizoval tento odvolací dôvod, vlastne ho neuviedol. Rovnaký názor zastávajú aj autori Veľkého komentára k Civilnému sporovému poriadku: „Odvolanie musí byť niektorou (prípadne viacerými) z uvedených väd odôvodnené (§ 363), čo znamená, že nestačí formálne citovať v zákone uvedený dôvod, ale je potrebné ho identifikovať, t.j. v akom konkrétnom pochybení (vade, skutočnosti) odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, strana 1237).

24. K samotným odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p. odvolací súd uvádza nasledovné:

25. Zhodne so súdom prvej inštancie má odvolací súd za to, že odplata v zmluvných dojednaniach zmlúv o pôžičkách obsahovala aj úrok. Samotný žalovaný aj v odvolaní tvrdil, že náklady spojené s úverom netvorí len reálne náklady spojené s poskytnutím úveru, ale aj odplata vo forme odmeny za prenechanie peňažných prostriedkov žalobkyni za účelom dosiahnutia zisku žalovaného. Takúto odmenu možno považovať za úrok. Úrok je v zmysle ekonomickej teórie príjem (dôchodok) plynúci z kapitálu, je základnou formou výnosu z kapitálu. Je to cena za získanie peňazí niekoho iného (porovnaj internetový portál: <<https://sk.wikipedia.org/wiki/Úrok>>). Ak teda žalovaný v bode 4 zmluvných podmienok definoval odplatu ako zahŕňajúcu náklady veriteľa vynaložené na spracovanie žiadosti o pôžičku a primeranú odmenu veriteľa za prenechanie peňažných prostriedkov pôžičky dlžníkovi, uviedol, že tam patrí aj úrok. Preto mal uviesť úrokovú sadzbu a ak tak neurobil, úvery sú bezúročné a bez poplatkov.

26. Odvolací súd sa stotožňuje aj s podpornou argumentáciou súdu prvej inštancie, že aj v prípade, že by zmluvy o pôžičkách obsahovali všetky zákonom č. 129/2010 Z.z. vyžadované náležitosti, na ktorých absenciu zákon viaže bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, je potrebné posudzovať, či dojednaná výška odplaty nie je neprímeraná a z toho dôvodu odporujúca dobrým mravom, či zákonu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu výška odplaty v ročnom vyjadrení niekoľkonásobne prevyšujúca priemernú odplatu pri obdobných úveroch, či pôžičkách poskytovaných na finančnom trhu je v rozpore s dobrými mravmi.

27. Navyše podporne odvolací súd uvádza, že dojednaná výška odplaty je v rozpore aj s právnymi predpismi účinnými v čase poskytovania pôžičiek. Podľa § 53 ods. 6 OZ v znení účinnom od 01. 06. 2014 ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 1a ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 01. 09. 2014 ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na obdobie kratšie ako tri mesiace alebo o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, ktorých výška nepresiahne 100 eur, je najvyššia prípustná výška odplaty zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov 30% ročne. Pri pôžičkách poskytnutých od 30. 09. 2014 činila RPMN (ktorá je percentuálnym vyjadrením odplaty) 936,22%, resp. 560,72 %. Odplata bola teda dojednaná aj v rozpore so zákonom - ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení s vykonávacím predpisom - nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z., a preto je v zmysle § 39 OZ takéto dojednanie absolútne neplatné. Nie je rozhodujúce, že odplata za 15 dní prenechania pôžičky dlžníkovi činila menej ako 10%, nakoľko samotné nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z. stanovuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty za ročné obdobie, aj keď sa úver (pôžička) poskytuje na menej ako 3 mesiace. Pre porovnanie primeranosti výšky odplaty je nutné používať rovnocenné údaje, t.j. porovnávať výšku dojednanej odplaty s najvyššou prípustnou výškou odplaty za ročné obdobie. Odvolací súd pre úplnosť uvádza, že nevyzýval strany sporu na vyjadrenie sa k možnému použitiu ust. § 53 ods. 6 OZ v spojení s ust. § 1a ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., nakoľko, ako už uviedol vyššie, táto argumentácia odvolacieho súdu je len podporná a prvý výrok rozsudku súdu prvej inštancie je vecne správny už z dôvodov uvedených súdom prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje.

28. V zmysle vyššie uvedeného je pre právne posúdenie veci nepodstatné, či žalobkyňa bola s neprímeranou výškou odplaty odporujúcou dobrými mravom aj právnym predpisom oboznámená a či s nimi pri uzatváraní zmlúv súhlasila, resp. ich uzavretie iniciovala. Súd totiž skúma absolútnu neplatnosť právneho úkonu aj bez návrhu.

29. Súd prvej inštancie rozhodol v rozsudku o nároku žalobkyne na náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.) nevykonateľným výrokom, v ktorom neuložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania a neuviedol, v akej lehote má byť náhrada trov konania zaplatená. Zmena výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania teda súvisí s nesprávne formulovaným výrokom, v ktorom absentovali tieto údaje. Pomer úspechu strán v spore bol určený správne. O výške a prijímateľovi náhrady trov prvoinštančného konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa

konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z tohto dôvodu určil odvolací súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 C. s. p. od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. Obsahovo ide o totožné rozhodnutie opierajúce sa o ustanovenie § 255 C. s. p. V druhom výroku bol preto rozsudok súdu prvej inštancie zmenený podľa § 388 C. s. p.

30. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku by bola vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu aj trov odvolacieho konania z dôvodu plného úspechu žalobkyne v odvolacom konaní. Nárok na náhradu trov odvolacieho konania však žalovanej odvolací súd nepriznal z dôvodu, že jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, žiadne jej trovy odvolacieho konania z obsahu spisu nevyplývajú.

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.);

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1

C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s p.)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).